

#KvizZaSvakoga

10. Ekipno državno prvenstvo

Autori: Petra Lypolt, Dejan Cerovec, Lucian Šošić

- *kod svakog odgovora u uglatoj zagradi vidimo koliko je ekipa dala točan odgovor od njih 96*
- *kod odgovora koje je dalo 3 i manje ekipa, istaknuto je koje su to ekipe*

 DRUŠTVO

---

1. U poljskome „droga“ znači cesta, „ponos“ je u Rusa „proljev“, dok u Čeha „prkno“ uvijek znači „daska“, čak i ona za surfanje. Kako se nazivaju ovakvi **pojmovi** koji u različitim jezicima imaju sličan izraz, a često i zajedničku etimologiju, no značenje im se sasvim drugačije?
2. U kojoj se **prijestolnici** u sklopu UNESCO-om zaštićenog Starog grada (na domaćem jeziku poznatog kao İçərişəhər, tj. „Unutarnji grad“) mogu vidjeti Širvanšahova palača, Djevojačka kula te Buharski i Multanski karavansaraj? <https://ibb.co/P1t8Sft>
3. Mazu je taoistička boginja mora i zaštitnica ribara koja se posebno štuje na kojem **otoku**, na kojem se održava devetodnevno hodočašće do hrama Dajia Jenn Lann u okrugu Dajia?
4. Kao zaštitnik koje se **biljke** štovao aztečki bog Centeōtl, prikazan na slici? Po tradiciji rođen je na dan „ce xōchitl“, koji se pak u Quiché kalendaru vezuje za Hun Hunahpua, majansko božanstvo iste poljoprivredne kulture.
<https://ibb.co/k55YtNT>
5. Aveniju „9 de Julio“, široku 110 metara, smatra se najširokom avenijom na svijetu, a nalazi se u glavnom gradu koje **države**, po čijem je Danu nezavisnosti dobila ime?
<https://ibb.co/HKbLFGy>
6. „_____ o kojem govorim ne podrazumijeva izravni izbor između dobra i zla, već izbor između biranja ili nebiranja između dobra i zla. (...) Odabir estetskog ne podrazumijeva odabir zla, već odabir ravnodušnosti, dok etičnost podrazumijeva biranje.“

Prevedeni je ovo ulomak iz kojeg opsežnog **filozofskog djela** sazdanog na opreci između estetike i etike, koje stoga u prvom dijelu sadrži tumačenja „Fausta“, „Claviga“ i „Don Giovannija“, dok se drugi sastoji od eseja o etici osobnih izbora?

7. Komisija ACES Europe svake godine u više kategorija dodjeljuje titulu Europskoga grada sporta. U kategoriji gradova do 25 tisuća stanovnika sljedeće godine jedan od Europskih gradova sporta bit će Novalja, a ove je godine to koji **dalmatinski grad**?
8. Jezicima koje **porodice** domorodačkih jezika u Južnoj Americi govori preko 7 milijuna ljudi, od toga oko 3,7 milijuna u Peruu? Za nju ste vjerojatno čuli ako kupujete kvalitetnu opremu za planinarenje ili kampiranje.
9. Uključujući među ostalima toplinu, emocionalnu stabilnost, napetost i otvorenost za promjenu, **koliko je ukupno čimbenika osobnosti** („Personality Factors“) opisano u modelu i istoimenom upitniku koji je osmislio psiholog Raymond Cattel? S obzirom na ime, lako ga je pomiješati s Myers-Briggsovim modelom, u kojem se razlikuje jednak broj tipova osobnosti.
10. Na prvoj stranici svakog poštenog starogrčkog rječnika naići ćete na pridjev ἀάατος (aáatos), čije značenje nije sasvim izvjesno – neki misle da znači „nepovrijeđen“, dok ga neki izvode iz praindoeuropskog za „neosunčan“. Ono što se zna jest da je riječ o homerskom stalnom epitetu koji uvijek stoji uz ime koje mitološke **rijeke**?

11. Iako je bio osoba s intelektualnim poteškoćama, uspio se ne samo zaređiti za svećenika, već je naposljetku proglašen svecem, zaštitnikom učenika i studenata. Nadahnuo je španjolske istraživače da po njegovu rodnom mjestu nazovu grad u današnjoj Silicijskoj dolini, a uza sve navedeno, pripisuje mu se i sposobnost levitacije. O kojem je „letećem svetcu“ riječ?
<https://ibb.co/mzGXMqT>
12. Antropolog Grant McCracken nazvao je efekt pri kojem kupnja nečeg novog može izazvati lančanu reakciju koja vodi do kupnje sve više i više stvari - po kojem **Francuzu iz 18. stoljeća** koji je to opisao u jednom svojem eseju?

1. LAŽNI PRIJATELJI [33/96]
2. BAKU [23/96]
3. TAJVAN / FORMOSA [57/96]
4. KUKURUZ [59/96]
5. ARGENTINA [86/96]
6. ILI – ILI / ENTEN – ELLER (Kierkegaard) [14/96]
7. MAKARSKA [28/96]
8. QUECHUA / KEČUANSKI [93/96]
9. 16 [50/96]
10. STIKS [78/96]
11. sv. JOSIP KUPERTINSKI [15/96]
12. Denis DIDEROT [11/96]

VISOKA KULTURA

---

1. Ernst Theodor Amadeus Hoffmann pisao je u 19. stoljeću *fantasy* priče po kojima je Jacques Offenbach skladao operu „Hoffmannove priče,,“, a Pjotr Iljič Čajkovski po jednoj od njih koji **balet**?
2. Međunarodni dan dječje knjige obilježava se svake godine 2. travnja, jer je to dan rođenja kojeg slavnog **pisca**?
3. Prva riječ prvog stiha prve pjesme prve knjige Horacijeve zbirke pjesama „Carmina“, poznatih i kao Ode, *cognomen* je – kojeg **imućnog Rimljanina**?
4. Na slici „Trkaći konji“ kojeg se **impresionista** po boji neba primjećuje utjecaj erupcije vulkana Krakatau? Umjetnik je poznatiji po prizorima jedne druge umjetnosti.

5. Koji je **grad** u Indiji poznat po Art Deco građevinama koje čine cijelu četvrt duž Marine Drivea i Oval Maidana? Smatra se da taj grad nakon Miamija ima najviše Art Deco zgrada, a 2018. upisan je na UNESCO-v popis svjetske baštine.
6. Philip K. Dick u jednoj je fazi života ozbiljno „zabrijao“ i pisao FBI-u kako se provodi komunistička urota protiv Amerikanaca kroz propagandu u znanstvenoj fantastici. Pri tome je tvrdio da koji njegov kolega **SF pisac** uopće ne postoji, nego da je to neki komunistički odbor koji djeluje pod tim imenom? Da stvar bude bolja, u prezimenu tog kolege oni koji žele mogu vidjeti i Marxa i Engelsa i Lenjina.
7. Igor Stravinski napravio je 1942. balet „Cirkus Polka: za mladog _____“. Naručitelj baleta je Ringling Brothers & Barnum & Bailey Circus, a koja je **životinja** u imenu?
8. „Knez pakla“ jedna je od najbizarnijih figura prikazanih na kojem slavnom **triptihu**?
<https://ibb.co/YhvWck7>
9. Na slici „Čovjek boli“ James Ensor superponirao je krvavo Kristovo lice i masku namijenjenu za uporabu u kojem **obliku japanskog tradicionalnog kazališta**? <https://ibb.co/1X9cBTX>
10. Snimljena 1838. ili 1837., „Boulevard du Temple“ najstarija je poznata fotografija na kojoj su prikazani ljudi. Vide se dva muškarca koji sudjeluju u kojoj **aktivnosti**? <https://ibb.co/tJk7pC1>
11. Za koji je svoj najslavniji **dizajnerski rad** Gerald Holtom prema vlastitoj izjavi bio nadahnut Goyinom slikom „3. svibnja 1808.“? Referenca nije posve uspjela s obzirom na to da seljak na slici diže ruke uvis, a ne širi ih oko bokova kako je to zapamtio Holtom.
12. „Litvo, ti si ko zdravlje, rodna zemljo moja“: ovako u prijevodu Đorđa Šaule glasi prvi trinaesterac kojeg **nacionalnog spjeva** objavljenog 1834., koji se smatra jednom od posljednjih velikih epskih pjesama europske književnosti?

1. **ORAŠAR [82/96]**
2. **Hans Christian ANDERSEN [89/96]**
3. **Gaj Kilnije MECENA [52/96]**
4. **Edgar DEGAS [72/96]**
5. **MUMBAI [37/96]**
6. **Stanisław LEM [22/96]**
7. **SLON [45/96]**
8. **VRT zemaljske NASLADE / VRT zemaljskog UŽITKA [51/96]**
9. **NOH [7/96]**
10. **ČIŠĆENJE CIPELA [31/96]**
11. **SIMBOL MIRA [10/96]**
12. **GOSPODIN TADIJA [15/96]**

LIFESTYLE

---

1. Koja je **kompanija** u listopadu 2024. nakon šest godina ponovo održala poznatu modnu reviju, na kojoj su bili angažirani modeli kao što su Tyra Banks, Eva Hercigova, Carla Bruni, Kate Moss, Gigi i Bella Hadid i drugi? <https://ibb.co/10K5Mhm>
2. Grad Limoges u Francuskoj poznat je od 19. stoljeća po izradi predmeta od kojeg specifičnog **materijala**?
3. Organiziran poput grada za sebe, Mileštii Mici najveći je vinski podrum na svijetu u kojem svaki kutak predstavlja „ulicu“ koja nosi ime po sorti koju čuva, a kroz podrum se možete voziti autom jer se prostire na preko 200 km. U kojoj se **državi** nalazi ovaj podrum koji su posjetili i Biden i Merkel i Putin?
4. Kako se zove **stil sunčanih naočala** s prepoznatljivim trapezoidnim okvirom koje proizvodi Ray-Ban od 1952., a popularizirali su ih između ostalih Buddy Holly i James Dean? <https://ibb.co/9VZ7z0P>
5. Koje Guardianove sestrinske **novine** izlaze nedjeljom, i tako još od 1791., čime su najstarije nedjeljne novine na svijetu?
6. Međunarodna škola ekonomije u Tbilisiju uvela je „____ indeks“ kojim se mjeri rast troškova života u Gruziji. Nazvan je po kojoj **uličnoj hrani**, koje je navodno prodano preko 175 tisuća komada za vrijeme OI u Sočiju 2014.?
7. Pod kojim je imenom u hinduizmu i *new ageu* poznata **božanska životna energija** koja „spava“ u području baze kraljevnice, a može se pobuditi specifičnom istoimenom tehnikom joge?
8. Koje **svjetski poznato ime** u standardnom hrvatskom jeziku nosi prikazano oruđe, koje se od sjekira i bradvi razlikuje po tome što mu je oštrica postavljena poprečno na os simetrije? <https://imgur.com/a/Onyk2bP>
9. Neispravno je ažuriranje softvera koje je distribuirala koja američka **tvrtka** za kibernetičku sigurnost u srpnju 2024. uzrokovalo poremećaje u uslugama na Windows računalima diljem svijeta?
10. Osnova etiopske i eritrejske kuhinje, *injera*, tanki je kruh od fermentiranog brašna poseban po tome što se originalno pravi od koje **žitarice** koja se naširoko uzgaja u tim državama, a otkrili su je i ljubitelji bezglutenske prehrane na Zapadu?
11. Koju je **društvenu mrežu** najavio 2019. godine suosnivač Twittera, Jack Dorsey, a u veljači 2024. ukinula je politiku pozivnica za nove članove, što je još više potaknulo rast, pa sad ima 13 milijuna korisnika? Objave na ovoj mreži nazivaju se *skeets*. <https://ibb.co/tCZcgT0>
12. Yeti Airlines zrakoplovna je **tvrtka** sa sjedištem u kojoj azijskoj državi bez izlaza na more i s cca 31 milijunom stanovnika?

1. VICTORIA'S SECRET [85/96]
2. PORCULAN / KERAMIKA [30/96]
3. MOLDAVIJA [80/96]
4. WAYFARER [46/96]
5. The OBSERVER [17/96]
6. HAČAPURI [37/96]
7. KUNDALINI [30/96]
8. TESLA [34/96]
9. CROWDSTRIKE [23/96]
10. TEF [21/96]
11. BLUESKY / BSKY [46/96]
12. NEPAL [92/96]

POVIJEST

---

1. Sinolog Tsien Tsuen-Hsuei u sklopu serije „Science and Civilisation in China“ objavio je iznimno utjecajnu monografiju posvećenu povijesti kojeg **proizvoda**? Središnje mjesto u njegovu razvoju zauzima eunuh Cai Lun, koji je uporabom murvine kore i konoplje kao sirovine omogućio njegovu masovnu proizvodnju i širu distribuciju.
2. Francuski dramatičar i pjesnik Fabre D'Églantine 1793. osmislio je nove nazive – za **što**? Isti su u onodobnom engleskom tisku dobili parodijske ekvivalente Wheezy, Sneezzy, Freezy; Slippy, Drippy, Nippy; Showery, Flowery, Bowery; te Hoppy, Croppy i Poppy.
3. Britanski general-bojnik Thomas Maitland 1800. osmislio je vojni plan, kasnije poznat kao Maitlandov plan, u kojem među ostalim predlaže prelazak – kojeg **planinskog lanca**? Taj je ambiciozni pothvat u zimu 1817. u djelo sprovelo 4000 vojnika na čelu s Joséom de San Martínom.
4. Koji je pravni **dokument** poznat po dvama prijepisima iz 16. stoljeća pronađenim u Momjanu i Kršanu, dok se za izvornik pretpostavlja da ga je u 14. stoljeću sastavio pop glagoljaš Mikula Gologorički?
5. Braća Kij, Šček, Horiv i njihova sestra Libid prema legendi u 5. su stoljeću osnovali grad Kijev, a pretpostavlja se da su pripadali kojem **istočnoslavenskom plemenu**? Pod istim je imenom poznato i zapadnoslavensko pleme koje je dalo ime narodu koji danas u cijelom svijetu broji oko 60 milijuna ljudi.
6. Zapanjujuće slično Izraelu u Palestini danas, na prostoru koje je današnje **države** Njemačko Carstvo provelo genocid nad narodima Herero i Nama, nakon što je 1904. u pobuni protiv kolonijalista ubijeno stotinjak njemačkih doseljenika?

7. Koja se **država** 2003. povukla iz Sporazuma o neširenju nuklearnog oružja, a 2006. provela prvo nuklearno testiranje?
8. Kolosalne kamene glave iz najmanje 900. prije Krista pronađene na području Veracruz i Tabasca u Meksiku ostatci su kulture kojeg mezoameričkog **naroda** koji je iz još uvijek nepoznatih razloga nestao u 4. stoljeću prije Krista? <https://ibb.co/zfr3k4q>
9. Kako se zove prva **država** u kojoj je bio objedinjen teritorij današnjeg Mjanmara te uz Kmersko Carstvo najснаžnija srednjovjekovna država na području jugoistočne Azije? Iako bi se po engleskom nazivu moglo pomisliti da je riječ o „carstvu neznabožaca“, zapravo je riječ o sasvim pristojnoj budističkoj monarhiji koja je naziv dobila po svojoj prijestolnici.
10. Kako se zove **princ** po kojem su nizozemski doseljenici nazvali nenaseljene otoke u Indijskom oceanu gdje su morali pristati 1598. zbog jedne oluje? Tu su pronašli najjednostavniji izvor hrane ikad – velike mesnate ptice koje su im prijateljski same prilazile, pa su ih u potpunosti istrijebili za manje od 100 godina...
11. Inspirirana Julesom Verneom i njegovim Phileasom Foggom, koja je **književnica i pionirka istraživačkog novinarstva** proputovala oko svijeta u samo 72 dana, a na tom se putu u Parizu sastala i s Verneom osobno?
12. Prikazane u filmu „The Woman King“ („Žena kralj“) iz 2022., Agojie su bile isključivo ženska vojna jedinica koja je ratovala za koje **afričko kraljevstvo** od 17. do 19. stoljeća?

1. PAPIR [64/96]
2. za MJESECE u godini [74/96]
3. ANDE [60/96]
4. ISTARSKI RAZVOD [43/96]
5. POLJANI [18/96]
6. NAMIBIJA [82/96]
7. SJEVERNA KOREJA [50/96]
8. OLMECI [65/96]
9. PAGANSKO Carstvo / PAGAN Empire [35/96]
10. MAURITS (i sve varijante tog imena) [71/96]
11. Nellie BLY [15/96]
12. DAHOMEJ [28/96]

POP KULTURA

---

1. Kako je bila **naslovljena** objedinjena zapadnobalkanska inačica nizozemskog talent showa „Star Academy“, koja se emitirala samo jednu sezonu (2008. – 2009.), a odgovorna je za eurovizijske nastupe Igora Cukrova i Vukašina Brajića? Ime joj je adaptacija naslova španjolske verzije.
2. Prva sezona koje **američke serije** je pobijedila u 18 kategorija na dodjeli nagrada Primetime Emmy i Primetime Creative Arts Emmy 2024., postavivši novi rekord kao najnagrađivanija pojedinačna sezona televizije u povijesti Emmyja? Naziv serije se odnosi na titulu koja je postojala od 1185. do 1868.
3. U opusu Ede Maajke, Mile, Muče, Mišo, Hora zvani „Ludi“ i još dvadeset ljudi našli su se na **čijem** popisu? Svoj popis imao je i Miletov brat Boris, a na njemu se našao upravo traženi lik.
4. Iz koje **države** dolazi Nordisk Film, najstarija neprekidno aktivna filmska produkcija kuća na svijetu? U katalogu joj se nalaze i dva dobitnika Oscara za najbolji strani film, „Babetina gozba“ Gabriela Axela i „U boljem svijetu“ Susanne Bier.
5. Koja je **glumica** postala prva Kubanka nominirana za Oscara za najbolju glumicu za ulogu u biografskom filmu iz 2022.?
6. Dijeleći naslov s pjesmom Édith Piaf iz 1951., Kylie Minogue je 2023. godine izdala pjesmu kojeg **naziva**? Na hrvatskom jeziku ima treće značenje.
7. Glazbu iz uvodne špice koje je **TV-serije**, s prepoznatljivim uvodom u 5/4 taktu, njezin skladatelj opisao kao ritam za peteronožne mutante, ali nikad nije potvrdio često predlaganu teoriju da ritmički obrazac „3-3-2-2“ treba predstavljati Morseovu poruku „crta-crta-točka-točka“?
8. Kauboji su iz Teksasa, Pantera je iz Teksasa, a **otkud su** kauboji iz naslova Panterinog kultnog albuma objavljenog 1990., koji se smatra jednim od prvih groove metal albuma u povijesti?
9. „Ševa bez šlica“ sinonim je za neobavezni seks koji je prakticirala slobodoumna junakinja Isadora Wing u kojem **romanu** Erice Jong koji je obilježio drugi val feminizma?
10. Kevin Saunderson, Juan Atkins i Derrick May pioniri su techno glazbe, kolektivno poznati kao the Belleville Three. Belleville je gradić 50-ak km udaljen od kojeg velikog američkog **grada**?
11. Nagrada Feniks („Phoenix Award“) za dječju književnost na engleskom jeziku jedinstvena je po tome što se dodjeljuje knjizi objavljenoj prije točno 20 godina koja nije dobila značajnu književnu nagradu u svoje vrijeme. Bilo je tako naprosto suđeno da je 2006. dobije koji fantastični **roman** Diane Wynne Jones, koji je dvije godine prije toga pretočen u animirani film?
12. „Precision F-Strike“, „Bond Villain Stupidity“, „Insane Troll Logic“ i „Lampshade Hanging“ neke su od figura rastumačenih i oprimjerenih na kojoj **internetskoj stranici**? Ova posljednja izvješena joj je u logu.

1. OPERACIJA TRIJUMF [19/96]
2. ŠOGUN [88/96]
3. Na SALETOVOM [69/96]
4. DANSKA [66/96]
5. Ana DE ARMAS [77/96]
6. PADAM PADAM [33/96]
7. NEMOGUĆA MISIJA [6/96]
8. Iz PAKLA [66/96]
9. STRAH OD LETENJA [71/96]
10. DETROIT [71/96]
11. HOWL'S MOVING CASTLE [9/96]
12. TV TROPES [19/96]

PRIRODA

---

1. Francuski katolički misionar, Armand David, postao je 1869. prvi Europljanin koji je vidio te – na osnovi primjerka iz okruga Baoxing u današnjoj kineskoj pokrajini Sečuan – znanstveno opisao koju **vrstu sisavca**?
2. Roveri Sojourner, Spirit, Opportunity i Zhurong te helikopter Ingenuity svoj su radni vijek odslužili na kojem **tijelu** Sunčeva sustava?
3. Strujne žice dolaze u različitim bojama. Dok u različitim dijelovima svijeta boje mogu označivati različite stvari, kombinacija koje **dvije boje** nepogrešivo govori da se radi o žici za uzemljenje?
4. Iako je Lisabon vodeći u državi po prihodima od turizma, koja se **južna regija** s administrativnim centrom u gradu Faru, smatra najvećom i najvažnijom turističkom regijom Portugala?
5. Koje je **voće** *Rubus idaeus*, čiji se uzgoj u Hrvatskoj prostire na skromnih 100-tinjak hektara, dok je to u Srbiji preko 20 tisuća hektara, čime se država ubraja u najveće proizvođače tog voća na svijetu?
6. Po kojem se **nizozemskom fizičaru** zove sila koja djeluje na električki nabijenu česticu kad se giba u elektromagnetskom polju? U formuli $F = q(E + v \times B)$, q je električni naboj čestice, E jakost električnoga polja, v brzina gibanja čestice i B magnetska indukcija.
7. Koji je **grad** najsuši glavni grad neke svjetske države s tek oko 6 mm padalina godišnje, a godišnje ima manje sunčanih sati od npr. Londona? Pritom grad leži na oceanu i vlažnost zraka redovito iznosi preko 80 %.

8. Neurološko stanje, poznato i kao Toddov sindrom i kao dismetropsija, koje iskrivljuje percepciju tako da predmeti mogu izgledati pogrešne veličine, nazvano je po naslovnom liku iz kojeg **britanskog romana iz 19. stoljeća**?
9. Transoksijana je antički naziv za regiju u Središnjoj Aziji čija područja otprilike odgovaraju današnjem Uzbekistanu, Tadžikistanu, južnom Kirgistanu i jugozapadnom Kazahstanu. Transoksijana doslovno znači „preko rijeke Oks“, što je antičko grčko ime koje **rijeke**?
10. Kojim se pojmom, koji je u hrvatski došao preko njemačkog, naziva **minimalno razdoblje** koje mora proći od posljednje primjene nekog sredstva za zaštitu bilja do prve berbe ili žetve?
11. U značenju „crni nos“ ili „crni rt“, koje **ime** dijele dva poluotoka – jedan na zapadu Turske, a drugi na istočnoj strani Otrantskih vrata – ujedno i najveći albanski poluotok?
<https://ibb.co/VmC11gY>
12. Naziv kojeg je Windowsova **programa** zacrnjen na prikazanom memeu?
<https://imgur.com/a/MiJOSXC>

1. **Veliki PANDA [93/96]**
2. **MARS [68/96]**
3. **ŽUTA i ZELENA [93/96]**
4. **ALGARVE [64/96]**
5. **MALINA [75/96]**
6. **Hendrik Antoon LORENTZ [41/96]**
7. **LIMA [17/96]**
8. **ALISA U ZEMLJI ČUDESNA [55/96]**
9. **AMU DARJA [34/96]**
10. **KARENCA [57/96]**
11. **KARABURUN [10/96]**
12. **TASK MANAGER [78/96]**

SPORT I IGRE

---

1. „_____ ili ruski vist“ Johna Collinsona iz 1886. prvi je suvremeni pravilnik koje **kartaške igre**? Iako joj je ime naoko anglofono, ono je u engleski – uz malu prilagodbu – došlo iz ruskog. Prema jednoj smjeljoj teoriji izvorna je ruska igra ime dobila prema turskoj sintagmi „jedan – tri“, jer je tijekom odigravanja jedna ruka otkrivena, a tri skrivene.
2. Koje se **prijevozno sredstvo** nalazi u imenu iranskog nogometnog kluba iz Tabriza koji od 2024. trenira Dragan Skočić? Isto socijalističko ime nosi i hokejaški klub iz Čeljabinska, čiji je najveći uspjeh finale KHL-ova doigravanja 2013., u kojem je poražen od Dinamo Moskve.

3. AFL Grand Final, svojevrsni australski Super Bowl, 2024. osvojili su Brisbane Lionsi pobijedivši pred 100 tisuća gledatelja Sydney Swanse. Utakmica se, kao i većina AFL finala, odigrala na najvećem stadionu južne hemisfere, poznatom kolokvijalno i kao „The 'G“ – smještenom u kojem **gradu**?
4. U posljednjim četirima finalima europske muške odbojkaške Lige prvaka igrali su samo klubovi iz kojih **dviju država** Europske unije?
5. Koji eksplozivni **mobovi** u Minecraftu izbjegavaju mačke i ocelote na udaljenosti od 6 blokova pa je stoga pripitomljavanje navedenih životinja česta metoda zaštite od njihovih potajnih napada? <https://ibb.co/Px5BpCP>
6. *Freakshow* borbe s protagonistima kao što su Giant Silva, Zuluzinho, Butterbean i Bob Sapp bile su zaštitni znak koje japanske **MMA promocije** koja je postojala od 1997. do 2007.?
7. Osim država Ujedinjenog Kraljevstva te Irske, koja je jedina europska **država** koja je imala reprezentaciju na muškom Svjetskom prvenstvu u kriketu (ICC Men's Cricket World Cup)?
8. Iako je u Tokiju 2020. osvojila zlato za SAD, u Svjetskoj se surferskoj ligi Carissa Moore natječe protiv „običnih“ Amerikanaca, s obzirom na to da nastupa pod zastavom koje **savezne države**?
9. Kenijka Beatrice Chebet u Eugeneu 2024. postala je prva žena koja je otrčala 10 km za manje od kojeg **cijelog broja** minuta? U muškoj je konkurenciji tu barijeru probio Emil Zátopek još 1954.
10. Jedan od statistički najuspješnijih monegaških sportaša svakako je Daniel Elena, koji je od 2004. do 2012. devet puta uzastopno osvajao svjetsko prvenstvo – u kojem **sportu**?
11. U hvaljenoj društvenoj igri na ploči „The Quacks of Quedlinburg“ dva do četiri igrača natječu se tko će od raspoloživih sastojaka napraviti bolji – **što**?
12. U ljeto 2010. neki su TV kanali prvi put koristili sustav za filtriranje zvuka koji je stvorila tvrtka Audionamix, pri čemu se otklanjao zvuk određene frekvencije. Što je bio **izvor neželjenog zvuka**?

1. **BRIDŽ** [76/96]
2. **TRAKTOR** [81/96]
3. **MELBOURNE** [72/96]
4. **ITALIJA i POLJSKA** [61/96]
5. **CREEPER** [52/96]
6. **PRIDE Fighting Championships** [75/96]
7. **NIZOZEMSKA** [33/96]
8. **HAVAJI** [93/96]
9. **29** [11/96]
10. **RELI (kao suvozač Sébastiena Loeba)** [21/96]
11. **NAPITAK** [32/96]
12. **VUVUZELE** [79/96]

FINALE

---

1. Tajlandski novogodišnji festival Songkran usredotočen je na **koji od četiri osnovna elementa** u prirodi?
2. „Uliks“ Jamesa Joycea, „Mezanin“ Nicholsona Bakera, „Ne propusti dan“ Saula Bellowa, „Gospođa Dalloway“ Virginije Woolf i „Pod vulkanom“ Malcolma Lowryja na Guardianovu su popisu iz 2021. izdvojeni kao najbolji romani koje povezuje – koje vrlo **specifično svojstvo**? Kad bi bio manje anglocentričan, na njemu bi se možda našli i Böllov „Biljar u 9.30“ i Bernhardova „Sječa drveća“.
3. Talijansko jelo *arancini* priprema se od koje **namirnice** koja je oblikovana u kuglu, punjena, obložena krušnim mrvicama i pržena u dubokom ulju? <https://ibb.co/93rhKCX>
4. Na događaju poznatom kao „Rainhill Trials“, održanom u listopadu 1829. u blizini istoimenog mjesta u tadašnjoj Grofoviji Lancashire, natjecali su se „Sans pareil“ Timothyja Hackwortha, „Novelty“ Johna Ericssona i Johna Braithwaitea, „Perseverance“ Timothyja Burstalla, „Cycloped“ Thomasa Shawa Brandretha, a pobjedu je odnio „Rocket“, djelo – kojeg **inženjera**?
5. Na prošlogodišnjim Frankofonskim igrama koje su održane u Kinšasi, zbog „zdravstvene i sigurnosne zabrinutosti“ nisu sudjelovale ni Francuska ni Kanada, što znači da je najviše medalja otišlo u koju **državu** koja je obično treća u poretku medalja?
6. Koje **osobno ime**, koje dijeli sa slavnim arhitektom, nosi obiteljski patrijarh u romanu „Smrt dolazi na kraju“ Agathe Christie? Isto ime nosi i lik kojeg, u najprepoznatljivijoj ulozi karijere, utjelovljuje južnoafrički glumac Arnold Vosloo.
7. Na slici je prikazana ilustracija iz razdoblja Kamakura kojom je popraćeno 25. poglavlje – koje **temeljne sutre mahayana budizma**, osobito popularne u Kini i Japanu? U njoj se zastupa stajalište da svi raznorodni načini kojima se može doseći prosvjetljenje čine jedan jedinstveni put do budinstva (Ekayana)? <https://ibb.co/xz9Nc9w>
8. Nešto je manje masovan od onih u Montrealu i Montreauxu, ali i dugovječniji od jednog i drugog: u kojem su **kalifornijskom gradu** DJ Jimmy Lyons i glazbeni kritičar i osnivač časopisa „Rolling Stone“ Ralph Gleason pokrenuli i danas aktivni jazz festival?
9. Koji je razvijeni islamski **grad** na Putu svile i prijestolnica Seldžučkog Carstva prema mišljenju povjesničara Tertiusa Chandlera oko 1150. bio najmnogoljudniji grad svijeta? 1221. opustošili su ga Mongoli, nakon čega se nikad nije oporavio, da bi krajem 18. stoljeća bio potpuno napušten? Danas je riječ o jednom od četiriju UNESCO-ovih spomenika svjetske baštine u Turkmenistanu.
10. Koji **nezasićeni ugljikovodik**, bezbojni plin slatkastog i opojnog mirisa, pomiješan sa zrakom stvara eksplozivnu smjesu, a jedna je od najvažnijih sirovina u organskoj kemijskoj industriji? Između ostalog, upotrebljava se kao sredstvo za ubrzavanje dozrijevanja voća.

11. U kojem je **sportu sličnom košarci i netballu**, namijenjenom mješovitim momčadima koje čine 4 muškarca i 4 žene, sva zlata na Svjetskim igrama osvojila Nizozemska, a skoro sva srebra Belgija?
12. Koji je **car** vladao 610. – 641. te poduzeo značajne reforme u svojem carstvu, poput zamjene starih rimskih titula titulom bazilej i zamjene službenog latinskog jezika grčkim? Vjeruje se i da je pozvao Hrvate u Dalmaciju da bi se borili protiv Avara koji su mu stvarali probleme.
13. Smještena između Daruvara i Grubišnog polja, koja je **općina** jedina upravna jedinica u Republici Hrvatskoj u kojoj većinu stanovništva čine Česi (46,04 % prema popisu iz 2021.)?
14. Koja se **riječ malajskog podrijetla** odnosi na tradicionalni odjevni predmet iz jugoistočne Azije koji muškarci omataju oko struka, a žene ispod pazuha? Godine 1998. David Beckham šokirao je svijet obukavši taj predmet za vrijeme Svjetskog prvenstva. <https://ibb.co/RzYZpZh>
15. Zasnovan oko središnjeg motiva gubitka i potaknut raspadom njegova braka s Avom Gardner, album „In the Wee Small Hours“ kojeg se **izvođača**, izdan 1955., smatra prvim konceptualnim albumom u povijesti popularne glazbe?
16. „A felicidade“ Antonija Carlosa Jobima i „Manhã de Carnaval“ Luiza Bonfáa pjesme su iz kojeg **filma** nastalog prema drami Viniciusa de Moraes nadahnujtoj grčkom mitologijom? Film je nagrađen Zlatnom palmom 1959. i Oskarom za strani film 1960., no kritiziran je zbog stereotipiziranog prikaza brazilskog života. <https://imgur.com/a/PXwXLww>
17. Kako se nazivaju realni i kompleksni **brojevi** koji mogu biti nultočke (rješenja) polinoma $P(x) = a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$ s cjelobrojnim koeficijentima a_i , tj. svi realni i kompleksni brojevi koji nisu transcendentni?
18. Prema kojem **brdu i istoimenoj gradskoj četvrti Osla** ime nosi natjecanje skijaških trkača na „kraljevskoj“ udaljenosti od 50 km, koje se tradicionalno održava od 1892., a također je u kalendaru Svjetskog kupa? U kvartu se nalazi i kapelica koju su 1992. zapalili Varg Vikernes i njegova ekipa.
19. Nakon što su se 1979. riješili Idiya Amina, građani Ugande sedam su godina kasnije dobili **kojeg novog vođu** koji vlada i danas? Aktualni je predsjednik Pokreta nesvrstanih, a donio je najstrože anti-LGBT zakone na svijetu za neku većinski kršćansku državu.
20. Koje **osobno ime** nosi dječak sa slike, naslovni junak stripovskog serijala (1905. – 1927.) američkog crtača Winsora McCaya, hvaljen zbog nadrealne ikonografije i uvida u psihologiju sna? Neovisno o njemu, traženo je osobno ime u (pop)kulturni svijet utisnuto 1869., 2003. i 2024. <https://ibb.co/GHmzpQM>
21. Kojeg je **rimskog državnika**, koji je služio kao konzul 307. i 296. pr. n. e. i zaslužan je za izgradnju prvog akvedukta i prve značajne ceste, povjesničar Gaetano de Sanctis nazvao prvom „živopisnom“ osobnošću rimske historiografije, tj. prvom rimskom povijesnom osobom koja nije mitološka ili polumitološka figura?
22. Jedan je *catcher* Dodgersa koji je igrao bitnu ulogu u naslovima iz 2020. i 2024. Drugi je *pitcher* koji se našao u rosteru Bravesa, Astrosa i Rangersa kad su dotični osvajali naslove u razdoblju

od 2021. – 23. Sudbina je tako htjela da pet godina u nizu World Series osvoji igrač s kojim filmsko-glazbenim **imenom i prezimenom**?

23. Koji se **engleski pojam od dviju riječi**, za koji se smatra da ga je skovao književnik Upton Sinclair, pojavljuje u naslovu utjecajne studije američkog sociologa Charlesa Wrighta Millsa iz 1951., podnaslovljene „The American Middle Classes“? Knjiga se bavi pitanjem društvene otuđenosti i razvojem trgovačkog mentaliteta kod urbanog stanovništva u društvu uznapredovalog kapitalizma.
24. Koji se kolokvijalni **engleski izraz** izvorno odnosi na štetne učinke izlaganja internetskim sadržajima koji smanjuju sposobnost koncentracije i izazivaju ovisnost o dopaminu, a naknadno se autoironično počeo primjenjivati na cjelokupnu TikTok kulturu?
25. Koji je **kipar** 1945. na groblju u izbjegličkom logoru El Shatt napravio spomenik „Majka Dalmatinka“ od lijevanog betona? Original je uništen, pa se sada tamo nalazi manja replika od bronce.
26. Prikazani izlošci s nalazišta La Sima u španjolskoj pokrajini Soria pripadaju kojoj **kulturi** bakrenog te ranog brončanog doba, rasprostranjenoj od Ukrajine i Skandinavije do Portugala, Britanskog otočja i Sjeverne Afrike? Naziv joj je dao Paul Reinecke prema karakterističnom obliku grnčarije. <https://ibb.co/Rh6c314>
27. Koje ime, izvedeno iz naziva rijeka Bocay i Waspuk te planine Saslaya, nosi **rezervat biosfere** u nikaragvanskoj pokrajini Jinotega, u kojem se nalazi druga najveća kišna šuma obiju Amerika?
28. Koja je **kozmetička tvrtka**, osnovana pod imenom Red Door na Petoj aveniji 1910., poznata po mirisima nazvanim „Red Door“ i „Fifth Avenue“? Danas nosi ime po osnivačici, čije je pak pravo ime bilo Florence Nightingale Graham.
29. Koji je japansku **riječ od 6 slova** (u latiničnoj transliteraciji), koja se u rječniku mange i animea upotrebljava u sličnom smislu kao i engleski pojam „spin off“, zapadna publika mogla susresti u naslovu franšize Tecmovih akcijskih videoigara s ninja-tematikom, čiji je središnji protagonist Ryu Hayabusa?
30. Ruska pravoslavna crkva proglasila ga je heretikom, 12 je godina proveo po zatvorima i psihijatrijskim ustanovama, a danas, preko 40 godina nakon smrti, i dalje ima kult štovatelja. Koji je **mistik** prakticirao ledene kupke, boso šetanje na -30 °C i izgladnjivanje kao metode izlječenja? <https://ibb.co/KWkqNYq>
31. Koji je **francuski umjetnik** u srpnju 1945. zajedno s Le Corbusierom i Jeanom Paulhanom pozvan u turistički posjet Švicarskoj na kojem je umjesto da slijedi itinerar odlučio obilaziti psihijatrijske ustanove, pa se tako u umobolnici u bernskom Waldauu susreo s psihijatrom Walterom Morgentalerom i iz prve ruke proučavao opus njegova pacijenta Adolfa Wölflija?
32. Koji se **troznamenasti broj** nalazi u imenu kontroverzne radne kulture moderne Kine? Odnosi se na vrijeme početka, završetka rada i broj dana koje su mnogi radnici prisiljeni raditi, a prosvjedi protiv tog sistema se održavaju od 2019.

33. Pod kojim **umjetničkim imenom** djeluje argentinski glazbeni producent i DJ Gonzalo Julián Conde, poznat po serijalu „Music Sessions“, na kojem se pojavljuju razni gostujući umjetnici sa španjolskog govornog područja kao što su Nicki Nicole, Nathy Peluso, Nicky Jam, Paulo Londra, Quevedo, Peso Pluma i – s najvećim međunarodnim odjekom – Shakira (Vol. 53)? Kao odgovor prihvaća se i četveroslovna skraćunica.
34. Godine 946. nakon jedne od najjačih vulkanskih erupcija na Zemlji u zadnjih 5 tisuća godina, nastalo je kratersko jezero Tianchi ili Rajsko jezero. Koji je **vulkan** erupirao? Smjestio se na granici Sjeverne Koreje i Kine, najviši je vrh poluotoka, spominje se u himnama obiju Koreja i nalazi se na grbu Sjeverne?
35. Koji je **gusti umak** ime dobio po kantonskom izrazu za plodove mora, unatoč tomu što plodove mora ne sadrži niti se jede s njima, već samo ima karakteristični slatko-slani okus koji se u kineskoj kuhinji s njima asocira?
36. U kojem povijesnom **gradiću** u današnjoj Zapadnoj Virginiji američki abolicionist John Brown, predvođeni skupinu od 19 ljudi, 1859. pokušao zauzeti saveznu oružnicu s namjerom poticanja i naoružavanja pobune robova? Brown je postao prvi Amerikanac smaknut zbog izdaje, opjevan je kao junak u koračnici „John Brown's Body“, a sam se događaj smatra preludijem Američkog građanskog rata.
37. Kojim se **pridjevom grčkog podrijetla** opisuju tonovi koji su visinski jednaki, tj. predstavljaju istu notu, ali se različito imenuju i bilježe te služe različitoj svrsi, primjerice F# i Gb (fis i ges)?
38. Jedna od najvećih holivudskih zvijezda i seks simbol 1910-ih i ranih 1920-ih bio je **koji Japanac**? Ostvario je uloge u 80-ak filmova od kojih su mnogi danas izgubljeni, no najpoznatija mu je ona iz kasnije faze za koju je i nominiran za Oscara – pukovnik Saito u „Mostu na rijeci Kwai“.
39. Kojom se **latinskom sintagmom** naziva pravna doktrina prema kojoj ugovorna strana ima pravo raskinuti ugovor ako se ustanovi da je pretrpjela tzv. „prekomjerno oštećenje“ zbog velikog nerazmjera između cijene utvrđene pri kupoprodaji i prave vrijednosti predmeta kupoprodaje?
40. Trostruki olimpijski i sedmerostruki svjetski prvak, koji je **Gruzijac** ujedno i aktualni apsolutni svjetski rekorder u dizanju utega – u trzaju s 267 kg, u izbačaju s 225 kg i kombinirano s 492 kg?
41. Naboj mu je jednak jednom elementarnom električnom naboju, odnosno naboju protona. Pi mezon sastoji se od gornjeg kvarka i – koje još **elementarne čestice**? Za odgovor će vam trebati dvije riječi.
42. 28 je godina pješice putovao svijetom praktički bez novaca, noseći sa sobom ogromnu knjigu od 26 kg u koju je skupljao potpise ljudi koje je upoznao, između ostalih i od nekih američkih predsjednika. Tko je taj zagorski **globetrotter** (1878. – 1933.), čiju knjigu možete pronaći u Hrvatskom povijesnom muzeju?

1. VODA [5/10]
2. radnja se odvija U JEDNOM DANU [9/10]
3. RIŽA [10/10]
4. Robert STEPHENSON [9/10]
5. MAROKO [1/10 – [Perlice](#)]
6. IMHOTEP [8/10]
7. LOTOSOVA sutra [0/10]
8. MONTEREY [7/10]
9. MERV [6/10]
10. ETILEN / ETEN [8/10]
11. KORFBALL [10/10]
12. HERAKLIJE [10/10]
13. KONČANICA [5/10]
14. SARONG [8/10]
15. Frank SINATRA [10/10]
16. CRNI ORFEJ [10/10]
17. ALGEBARSKI brojevi [6/10]
18. HOLMENKOLLEN [7/10]
19. Yoweri MUSEVENI [8/10]
20. NEMO („Little Nemo“) [6/10]
21. Apije Klaudije CEK / Apije Klaudije SLIJEPI [6/10]
22. WILL SMITH [6/10]
23. WHITE COLLAR / BIJELI OVRATNIK [1/10 – [Perlice](#)]
24. BRAINROT [5/10]
25. Ante KOSTOVIĆ [0/10]
26. kultura ZVONOLIKIH VRČEVA [1/10 – [Čovječe...](#)]
27. BOSAWÁS [3/10 – [Perlice](#), [KviZDe](#), [Profesori...](#)]
28. ELIZABETH ARDEN [5/10]
29. GAIDEN [6/10]
30. Porfirij IVANOV [1/10 – [Manute...](#)]
31. Jean DUBUFFET [2/10 – [Djeca izdaje](#), [Profesori...](#)]
32. 996 [7/10]
33. BIZARRAP / BZRP [2/10 – [Perlice](#), [KviZDe](#)]
34. PAEKTU / BAEKDU [9/10]
35. HOISIN [5/10]
36. HARPER'S FERRY [1/10 – [Perlice](#)]
37. ENHARMONIJSKI [1/10 – [Djeca izdaje](#)]
38. Sessue HAYAKAWA [3/10 – [Perlice](#), [KviZDe](#), [Krš i čokanj](#)]
39. LAESIO ENORMIS [0/10]
40. Laša TALAHADZE [6/10]
41. DONJI ANTIKVARK [0/10]
42. Josip MIKULEC / JOŽA PUTNIK [0/10]